

Ondertussen, aan het front in Uganda

L. Polman*

Sinds 9/11 is de VS meer dan bereid om wapens te verkopen of weg te geven aan landen die beloven de strijd tegen het terrorisme te steunen. Op het Afrikaanse continent vermeerderden de Amerikanen hun militaire faciliteiten en krijgen bijvoorbeeld Kenia, Ethiopië, Djibouti en Tanzania geld om tegen terroristen te strijden. President Museveni van Uganda was er als de kippen bij. Twintig jaar lang had hij het *Lord's Resistance Army* (LRA) van Joseph Kony zo'n beetje weggezet als losgeslagen rebelletjes, die bovendien tekeer gingen in Noord-Uganda, waar Museveni's kiezers niet zitten.

Maar nog geen twee maanden na 9/11 overreedde hij Colin Powell al om de LRA op de lijst van terroristische organisaties te laten zetten. Kony en zijn leger waren misdadigers tegen de mensheid en een gevaar voor de internationale veiligheid met hun grootse en dodelijke geweld, vandaar. Zo werd Museveni een bondgenoot in de *War on Terror* en kreeg Uganda's leger tientallen miljoenen extra om te besteden. Inmiddels worden aan het Ugandese front successen gemeld. Uganda heeft eenheden overgelopen LRA-rebellen aan zijn regeringsleger toegevoegd en die voormalige beulen en massamoordenaars weten precies waar ze de LRA kunnen vinden.

Ben je terrorist als je terroriseert? Kony en zijn rebellen terroriseren Noord-Uganda, maar waarom ze dat precies doen, weet niemand. Kony is de meest mysterieuze rebellenleider van heel Afrika. Hij is een voormalige koor-knaap, bezeten door geesten, die in de jaren tachtig een rebellie begon met duizenden gekidnapte Noord-Ugandese kinderen, die zijn strijders, bruiden en dragers zijn. Hij wil een sharia-staat vestigen, maar dan een versie daarvan volgens het Oude Testament. Hoe neuzen

afsnijden en hangsloten door lippen jagen in die filosofie passen heeft hij nooit uitgelegd. Hoe dan ook heeft hij twee miljoen mensen op de vlucht gejaagd. Jarenlang viel hij aan vanuit Zuid-Sudan, maar tegenwoordig verkeren hij en zijn kindsoldaten tussen de vele milities en legers in Oost-Congo en de Centraal-Afrikaanse Republiek.

Eén van de commandanten van de nieuwe Ugandese *forces extra speciale* heet Makasi, wat 'schaar' betekent: in zijn vorige baan van LRA-rebel knipte hij mensen de oren en lippen af. Hij kent al Kony's trucs, zegt hij, bijvoorbeeld dat die vaak achteruit loopt om spoorzoekers te verwarren.

Amerika levert de vrachtwagens, de brandstof en vliegtuigen voor de jacht op Kony: een bijdrage ter waarde van miljoenen dollars. Amerikaanse militairen die werden bevraagd door de *New York Times* geven toe dat ze 'gemengde gevoelens' hadden toen het Ugandese leger met mannen van het kaliber van 'schaar' op de proppen kwam, maar '*those guys may be some of the best they got*', zei er een. Harde cijfers zijn er niet. Sommigen zeggen dat in de afgelopen achttien maanden 'duizenden' rebellen zijn opgepakt of gedood. Anderen geloven dat er nog maar tweehonderd over zijn. Hoe dan ook: 'Die ex-LRA-jongens kunnen weinig,' zei een Amerikaanse soldaat. 'Behalve in de bush mensen opjagen. Dat kunnen ze als de beste.'

De moraal van het Ugandese leger en zijn nieuwe eenheden is opperbest, meldt intussen een tevreden brigade-generaal Charles Otema Awany, de Ugandese commandant van de operatie. 'De mannen zien dat ze winnen. Elke dag opnieuw hebben ze zin om Kony te pakken te krijgen. En elk bataljon wil degene zijn die met de eer gaat strijken.'

* Mw. L. Polman is freelance journalist en auteur van onder meer *De Crisiskaravaan*.
Achter de schermen van de noodhulpindustrie.